

> Retouradres Postbus 24037 2490 AA Den Haag

De Minister van Economische Zaken en Klimaat
t.a.v. Drs. E.W.E. Pijs
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Staatstoezicht op de Mijnen

Bezoekadres

Henri Faasdreef 312
2492 JP Den Haag

Postadres

Postbus 24037
2490 AA Den Haag

T 070 379 8400 (algemeen)
F 070 379 8455 (algemeen)

sodm@sodm.nl
www.sodm.nl

~~XXXXXXXXXXXX~~
~~XXXXXXXXXXXX~~
~~XXXXXXXXXXXX~~

Ons kenmerk
ADV-434

Uw kenmerk
DGKE / 19262520

Bijlage(n)
0

Datum 28 januari 2020
Betreft Addendum op het advies uitgangspunten operationele strategie(ën) en HRA voor het gasjaar 2020/2021

Excellentie,

Met deze brief wil ik nadere duiding geven aan mijn advies over de uitgangspunten van de operationele strategie(ën) (verder: OS) en dreigings- en risicoanalyse (verder: HRA) voor het gasjaar 2020/2021.

Naar aanleiding van het advies van Staatstoezicht op de Mijnen (verder: SodM) van 17 januari 2020 zijn zowel door uw ministerie als door de Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V. (verder: NAM) vragen gesteld over de interpretatie van de twee door mij geadviseerde OS. Met de nadere uitwerking van de OS in dit addendum wil ik deze vragen beantwoorden.

Daarnaast heeft NAM aangegeven dat het technisch niet mogelijk is om tijdig te voldoen aan de gevraagde uitwerking van de bodemdaling. In dit addendum stel ik voor dat NAM de uitwerking van de eerste 10 jaar in de OS aanlevert en de lange termijn voorspelling en volledige onzekerheidsanalyse voor de start van het gasjaar 2020/2021 aan moet leveren.

Uitwerking van de gevraagde Operationele Strategieën

Uitwerking Operationele Strategie 1 (OS1)

OS1 is volledig in overeenstemming met de operationele strategie die voor het gasjaar 2019/2020 is gehanteerd. Rekening houdend met de prioriteitsvolgorde en de geldende fluctuatie beperkingen (zoals vastgelegd in het Vaststellingsbesluit "Gaswinning Groningen gasjaar 2019/2020"), verwacht SodM dat in OS1 dezelfde opstartvolgorde van de clusters en productielocaties binnen deze clusters wordt gehanteerd. Hierbij dient tevens rekening te worden gehouden met eventuele aannames voor minimum flow ten behoeve van back-up capaciteit indien dit in het GTS-advies is opgenomen.

Uitwerking Operationele Strategie 2 (OS2)

In OS2 zou SodM graag inzichtelijk gemaakt willen hebben welke clusters (en productie middelen) naar verwachting uitgezet kunnen worden, waarbij NAM geen rekening houdt met een eventuele back-up voorziening vanuit Groningen. SodM wil hierbij het cluster Bierum, dat nu voorin de opstartvolgorde staat om fluctuaties te voorkomen, naar achterin de startup volgorde schuiven, zodat deze als eerste cluster afgezet zal worden.

SodM realiseert zich dat hiermee de fluctuaties op het cluster Bierum mogelijk groter kunnen worden (indien door piekvraag in een koude periode Bierum toch ingezet moet worden) en ook de fluctuaties op de overige clusters zou kunnen toenemen. Dit wordt zowel veroorzaakt door deze gewijzigde inzet volgorde als door de relatief lagere productievolumes uit het Groningenveld waarbij markt fluctuaties, bij een relatief hoge inzet van de GTS stikstofmiddelen) zullen worden afgewenteld op Groningen. De uitwerking van OS2 zal dit inzichtelijk maken.

OS2 is daarmee gebaseerd op de capaciteitsvraag geassocieerd met de buitentemperatuurscenario's, maar niet op de capaciteitsvraag geassocieerd met eventuele uitval (dus geen back-up capaciteit). Deze OS2 zal het effect van een dergelijke inzet inzichtelijk maken zowel in seismisch opzicht als in flexibiliteit opzicht.

Uitwerking van de voorspelling van de bodemdaling

Tijdens een bespreking met NAM op 23 januari 2020 heeft NAM aangegeven dat het technisch niet mogelijk is om de lange termijn voorspelling van de bodemdaling (voor 2050 en 2080) en de daarbij behorende onzekerheidsanalyse binnen de termijn van de OS te kunnen uitwerken. Wel kan de NAM de huidige bodemaling en de verwachting voor de komende 10 jaar tijdig uitwerken en opnemen in de OS. Daarbij heeft NAM aangegeven de lange termijn voorspelling en volledige onzekerheidsanalyse voor de start van het gasjaar 2020/2021 te kunnen aanleveren.

Naar aanleiding van dit gesprek met NAM adviseer ik u om NAM te verzoeken om in de OS een geactualiseerde voorspelling van de bodemdaling voor de komende 10 jaar, inclusief een onzekerheidsbandbreedte, op te nemen.

In mijn aankomende advies over de OS en bijbehorende HRA voor het Vaststellingsbesluit gasjaar 2020/2021 zal ik u adviseren om de lange termijn voorspelling met volledige onzekerheidsanalyse als voorwaarde aan uw besluit te verbinden en voor de start van het nieuwe gasjaar door NAM bij mij in te laten dienen. NAM heeft aangegeven dat dit tijdsplan wel technisch mogelijk is.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

T.F. Kockelkoren
Inspecteur-generaal der Mijnen